

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

הזדהות אחידה חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות של המשרד הנחיות לבתי הספר

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

סטטוס המהדורה:

מהדורה 1.0 –

שינויים ועדכונים במסמך

גרסת המסמך	תאריך השינוי	סעיף ששונה	מהות השינוי	עורך השינוי	הערות
1.0.0	26.2.2015	המסמך כולו		יוסי עמיאל	
1.1.0	03/11/2015	המסמך כולו		יוסי עמיאל	

1 רקע

במסגרת תכנית התקשוב בבתי הספר פועל משרד החינוך לחיבור סביבות התוכן של ספקים במערכת החינוך למערכת ההזדהות המרכזית של המשרד. החל משנה"ל תשע"ו תחליף מערכת ההזדהות של המשרד את מנגנוני ההזדהות לסביבות תוכן של ספקי התוכן. בשלב ראשון יחוברו ספקי התוכן ברשימה, ולאחר תקופת הרצה יחוברו ספקי תוכן נוספים.

- אופק – מט"ח
- גלים – סנונית
- LNET
- ממשק
- לומדה
- בריינפופ
- עת הדעת

משלב החיבור, גישה של משתמשי מערכת החינוך לסביבות תוכן של ספקים אלו תתאפשר רק בהזדהות אישית במערכת ההזדהות המרכזית של המשרד ובאמצעות פרטי הזיהוי והסיסמה שיופקו על ידי המשרד. פרטי הזיהוי והסיסמה מופקים עבור כל מורה תלמיד ועובד סגל מנהלי במסגרת תהליך הקליטה לבית הספר ומופצים באמצעים הנהוגים במשרד.

בנוסף, כלל שרותי התמיכה בסיסמאות למשתמשי מערכת החינוך הניגשים לסביבות התוכן יהיו מרכזיים ויינתנו על ידי משרד החינוך באמצעות מוקד הסיסמאות, מערכת ניהול סיסמאות (ראה נספח) והשרותים העצמיים (קבלת סיסמה באמצעות דוא"ל).

פרק זה מציג הנחיות אופרטיביות לבעלי תפקידים: מנהלים, רכזי תקשוב, מדריכים ומורים לשם הטמעה אפקטיבית בבתי הספר ובחטיבות הביניים של המעבר להזדהות לסביבות תוכן מתוקשבות באמצעות מערכת ההזדהות של המשרד. זאת תוך כדי התייחסות לשלבים השונים ביישום המעבר, החל משלב ההיערכות, הכרות עם כלי התמיכה ניהול הסיסמאות ועד שלב ההפעלה.

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

2 שלב א - שלב ההיערכות לקראת פתיחת שנה"ל

שלב זה מתחיל כאשר בית הספר מקבל ממשרד החינוך אישור הצטרפות לתכנית התקשוב. כל צוות בית ספר נדרש לפעול לפי הנחיות: מנהל בית הספר, רכז התקשוב, מזכירת בית הספר.

הנחיות אופרטיביות למנהל בית הספר

2.1 הנחיות ארגוניות

- 2.1.1 הנחית הסגל המנהלי, מזכירת בית הספר, רכז התקשוב והמורים כי גישה לסביבות התוכן היא בהזדהות באמצעות מערכת ההזדהות המרכזית של המשרד.
- 2.1.2 מינוי גורמים בבית הספר האחראים לטיפול בסיסמאות מורים ותלמידים הניגשים לסביבות התוכן.
- 2.1.3 בדיקת קיום הרשאות מתאימות במערכת דלגציה – ניהול הרשאות, להפעלת מערכת ניהול סיסמאות למזכירה ולגורמים נוספים האחראיים לטיפול בסיסמאות.
- 2.1.4 הפקת דוח סיסמאות כיתתי באמצעות מערכת ניהול סיסמאות עבור הכיתות בבית הספר המתוכננות לעשות שימוש בסביבות התוכן
- 2.1.5 הנחית המחנכים לחלוקת הסיסמאות לתלמידים בכיתות המתוכננות לעשות שימוש בסביבות התוכן
- 2.1.6 תדרוך סגל בית הספר על האמצעים לקבלת פרטי הזדהות מהמשרד עבור מורה ועבור תלמיד כולל היבטי תמיכה בבעיות ההזדהות: מוקד סיסמאות, שרותם עצמיים
- 2.1.7 הנחית הסגל המנהלי, מזכירת בית הספר, רכז התקשוב והמורים על החשיבות בעדכון דואר אלקטרוני של המורים, של התלמידים ושל ההורים במערכת המקוונת של בית הספר
- 2.1.8 ארגון הדרכות לסגל המנהלי בנושאים הבאים:
 - 2.1.8.1 הכרות הסגל עם מערכת ההזדהות של המשרד
 - 2.1.8.1.1 דף הזדהות ראשי
 - 2.1.8.1.2 נתקלת בבעיה ?
 - 2.1.8.1.3 החשבון שלי
 - 2.1.8.2 הכרות הסגל עם מערכת ניהול סיסמאות
 - 2.1.8.2.1 הפקת דוח סיסמאות כיתתי
 - 2.1.8.2.2 איפוס סיסמה
- 2.1.9 הכרת הסגל את מדיניות הסיסמאות של המשרד עבור שכבות גיל שונות
 - 2.1.9.1 מדיניות סיסמאות תלמידים צעירים (א-ב)
 - 2.1.9.2 מדיניות סיסמאות תלמידים (ג ואילך)
 - 2.1.9.3 מדיניות סיסמאות בעלי תפקידים: עובדי הוראה, סגל מנהלי, אחר
- 2.1.10 טיפול בבעיות הזדהות
 - 2.1.10.1 מוקד סיסמאות של משרד החינוך
 - 2.1.10.2 מערכת ניהול סיסמאות
 - 2.1.10.3 שרותים עצמיים
- 2.1.11 גישה והזדהות לסביבות תוכן
 - 2.1.11.1 גישה באמצעות פורטל ספקי תוכן של המשרד
 - 2.1.11.2 גישה ישירה – באמצעות דף הבית של ספק התוכן
- 2.1.12 הכרות הסגל את מוקדי התמיכה השונים
 - 2.1.12.1 מוקד סיסמאות של המשרד
 - 2.1.12.2 מוקד מנהלת בתי ספר – מנב"ס
 - 2.1.12.3 מוקדי הסיוע ואמצעי הקשר של ספקי התוכן

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

3 שלב ב - הזדהות לסביבות תוכן מתוקשבות

3.1 מערכת הזדהות של משרד החינוך

הזדהות של תלמידים ומורים לסביבות התוכן המתוקשבות של הספקים השונים תהיה בהזדהות אישית ובאמצעות מערכת ההזדהות המרכזית של משרד החינוך. הזדהות אישית תחייב הזנת קוד משתמש וסיסמה המונפקים על ידי משרד החינוך.

מערכת הזדהות של המשרד – דף הזדהות ראשי :

קוד המשתמש הוא מספר קבוע בן 7 ספרות. הרכב הסיסמה יהיה בהתאם למדיניות הסיסמאות הנהוגה באותה עת על ידי המשרד ובהתאם לאוכלוסייה אליה שייך המשתמש במערכת החינוך: תלמידים, עובד הוראה, סגל מנהלי. להלן המאפיינים המגדירים את מדיניות סיסמאות :

- א. מבנה והסיסמה: הרכב תווים, אורך (Aa@12Er)
- ב. תוקף סיסמה
- ג. היסטוריה של סיסמאות

בשלב הפעלת מערכות ספקי התוכן לעבודה עם מערכת ההזדהות של המשרד, ינהיג המשרד מדיניות סיסמאות שונה עבור אוכלוסיות משתמשים על פי הפרוט הבא :

- א. עובדי הוראה וסגל מנהלי.
- ב. תלמידים בכיתות ג'- יד'
- ג. תלמידים צעירים (שכבות א'-ב')

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

הטבלה הבאה מציגה את מדיניות הסיסמאות עבור כל אחת מאוכלוסיות המשתמשים:

היסטוריה	תוקף סיסמה	הרכב סיסמה	אוכלוסיית משתמשים
אסור לקבוע סיסמה הזזה ל 3 הסיסמאות האחרונות שלו	חצי שנה	רגיש לאותיות קטנות/גדולות (case sensitive) הסיסמה אינה יכולה להכיל תווים מיוחדים ואותיות בעברית הסיסמה חייבת להכיל אות אחת קטנה אות אחת גדולה וספרה אורך סיסמה: 8-16	עובדי הוראה, סגל מנהלי בית ספר
איסור על קביעת סיסמה הזזה לסיסמה האחרונה	שנה	לא רגיש לאותיות קטנות/גדולות (Not case sensitive) הסיסמה חייבת להכיל אות אחת באנגלית וספרה הסיסמה אינה יכולה להכיל תווים מיוחדים ואותיות בעברית אורך סיסמה: 6-16	תלמידים שכבות ג' ואילך
אין מגבלה	שנתיים	לא רגיש לאותיות קטנות/גדולות (NOT case sensitive) הסיסמה אינה יכולה להכיל תווים מיוחדים ואותיות בעברית אורך סיסמה: 4 – 16	תלמידים צעירים: שכבות א'-ב'

נתקלת בבעיה ? קישור נתקלת בבעיה בא לסייע למשתמשי מערכת החינוך הנתקלים בבעיות הזדהות ובבעיות סיסמה. להסבר נוסף ראה [מדריך למשתמש](#)

החשבון שלי : החשבון שלי מאפשר למשתמש לעדכן בכל עת את פרטי החשבון: סיסמה ואמצעים המשמשים לשחזור וקבלת סיסמה כתובת דוא"ל אישית. להסבר נוסף ראה [מדריך למשתמש](#)

3.2 גישה של משתמשי מערכת החינוך לסביבות התוכן המתוקשבות

גישה של תלמידים ומורים לסביבות התוכן המתוקשבות תתאפשר בשני ערוצי גישה עיקריים:

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה

פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

3.2.1

פורטל ספקי תוכן עבור משתמשי מערכת החינוך

פורטל ספקי תוכן למשתמשי מערכת החינוך – חדש! פורטל ספקי התוכן יאפשר גישה בהזדהות משרד החינוך לסביבות התוכן המתקשבות ומיועד למשתמשי מערכת החינוך. פרט לקישורים לכלל סביבת התוכן המאושרות יכלול הפורטל מידע שימושי למשתמש משרד החינוך הנתקל בבעיות הזדהות, בעיות סיסמה יחד עם הסבר כללי על אופן השימוש בפורטל. בנוסף יאפשר הפורטל מעבר בין סביבות תוכן ללא צורך בהזדהות נוספת – SSO. לחיצה על קישור של אחת מסביבות התוכן בפורטל תעביר את המשתמש לדף ההזדהות של משרד החינוך בבקשה להזדהות. לאחר הזדהות מוצלחת יוחזר המשתמש לסביבת התוכן המבוקשת במצב מזהה. מצב זה יתאפיין בד"כ בהצגת פרטי שם המשתמש בראש דף הבית של הספק.

פורטל ספקי תוכן משרד החינוך

3.2.2 גישה ישירה לסביבות תוכן

גישה ישירה תאפשר למשתמשים על ידי גלישה בדפדפן לכתובת דף הבית של ספק התוכן המבוקש. כניסה לאחת מסביבות התוכן תדרוש בדרך כלל הזדהות של המשתמש. מכיוון שדפי הבית נגישים לכלל המשתמשים באינטרנט, אין דרך לדעת האם המשתמש המחובר נמנה עם מערכת החינוך, ולכן יציג חלון ההזדהות מספר דרכים להזדהות. הזדהות למשתמשי מערכת החינוך והזדהות לכלל הציבור. יש להנחות את המשתמשים השייכים לאוכלוסיות החינוך להשתמש במנגנון ההזדהות של משרד החינוך. מנגנון ההזדהות של המשרד יצוין על

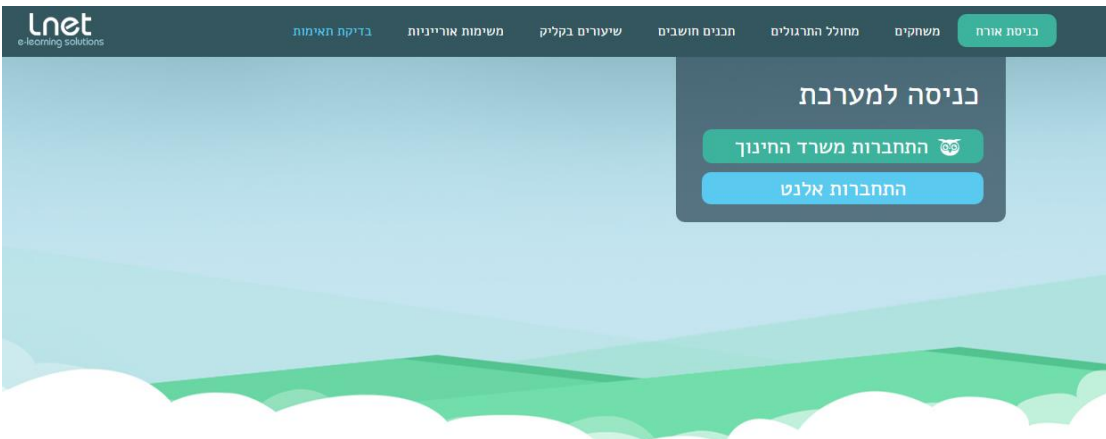
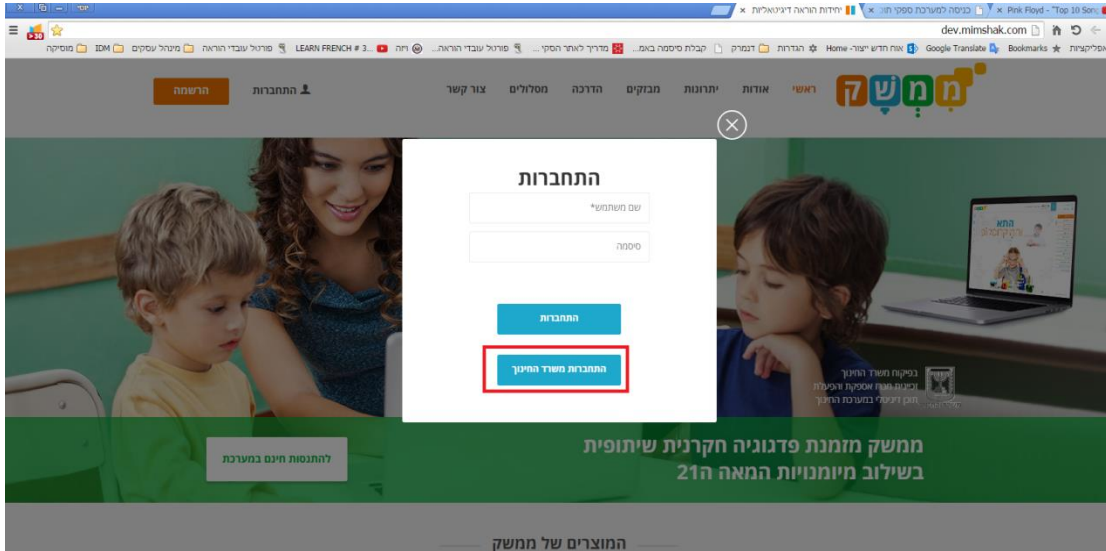
ידי לחצן עם כותרת "הזדהות משרד החינוך" או צלמית אוח " הזדהות משרד החינוך " עם TOOL TIP.

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
 פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות
 לחיצה על הלחצן תוביל לפתיחת דף ההזדהות הראשי של מערכת ההזדהות של המשרד.
 בתום ההזדהות יועבר המשתמש לדף הבית של הספק במצב מזהה.
 דוגמה לדף בית של ספק תוכן עם מנגנוני הזדהות השונים מופיע בציור הבא.

דף הבית של ספק תוכן – הזדהות משרד החינוך

התחברות אלנט

3.2.3 התנתקות מסביבות תוכן

יש להנחות את המשתמשים על חשיבות התנתקות מסודרת מסביבת התוכן בסיום השיעור/הלימוד. ההתנתקות תעשה באמצעות לחיצה על כפתור יציאה / התנתק/התנתקות הנמצא בשורת התפריט בדף הבית של ספק התוכן

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

או לחיצה על כפתור היציאה בפורטל ספקי התוכן

התנתקות לא מסודרת תיצור בעיות באבטחת מידע

הסבר: לאור העובדה שבבתי ספר עמדות המחשב משמשות את כלל התלמידים. פרטי ההזדהות של התלמיד שלא ביצע התנתקות מסביבת התוכן ישמרו בתחנה העבודה (מחשב) בה הוא עבד לפרק זמן של 30 דקות, בפרק זמן זה תלמיד אחר שייגש לסביבת התוכן לא יתבקש להזדהות ויזוהה עם פרטי התלמיד הקודם.

3.2.4 תמיכה בבעיות הזדהות

על סגל בית הספר להיות בקיאים בכל תסריטי תמיכה הקשורים בבעיות הזדהות וגישה למערכות ספק תוכן של מורה/מזכירה/תלמיד. יש להתייחס לנקודות הבאות:

בעיות הזדהות של תלמיד/ מורה

- שימוש בשרות עצמיים – לחיצה על "נתקלת בבעיה" מדף ההזדהות ראה [מדריך למשתמש](#)
 - תמיכה באמצעות מערכת ניהול סיסמאות – ראה [מדריך למשתמש](#)
פניה למוקד הסיסמאות של המשרד:
 - פניה למוקד הסיסמאות של המשרד תהיה בעיות הזדהות בלבד ורק במידה ושימוש באמצעים הקודמים שרות עצמי ומערכת ניהול סיסמאות נכשל.
 - יש לזכור כי במידה והמוקדן יזהה כי לא מדובר בבעיית הזדהות אלא בבעיה אחרת. יפנה המוקדן את הפניה למנהלת בתי הספר
 - שעות פעילות מוקד הסיסמאות של המשרד יפורסמו באתר משרד החינוך ובהקלטה טלפונית.
- מוקד שרות של הספק:
- אין לפנות בבעיות הזדהות וסיסמה למוקד השרות של הספק
 - פניה למוקד השרות של הספק תהיה בבעיות תפעול או בעיות הרשאות בסביבות התוכן בלבד
 - הרשאה לסביבת תוכן: ההרשאה לשימוש בסביבות התוכן המתוקשבות של ספקי התוכן היא בהתאם לחבילת התוכן אותה רכש בית הספר, במידה ובית הספר לא רכש חבילת תוכן תוצג הודעה למשתמש כי לא רכש מנוי ולא תתאפשר עבודה בסביבת התוכן, **במקרה זה יש לפנות למוקד הספק**
 - להלן פרטי קשר לתמיכה תפעולית בסביבות תוכן מתוקשבות עבור ספקי תוכן שההזדהות עבורם היא באמצעות מערכת ההזדהות של משרד החינוך המידע המופיע בטבלה היא באחריות ספקי התוכן

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

שם ספק תוכן	שם איש קשר	שעות פעילות	טלפון	כתובת דוא"ל	טלפון נייד
עת הדעת	מוקד	ימים א-ה 07:30-17:00 יום ו 07:30-14:00	073-2774800	ort@t2k.co.il	
ממשק	רותם/ שרון	ימים א-ה 8.00-16.00	077-2092209	office@mimshak.com	
סנונית	מוקד	ימים א-ה 16:00 - 8:30	02-6584517 02-6586833	support@galim.org.il	052-3307914
LNET	רותי רוזנבלום	ימים א-ה 08:30 - 17:00	09-7667955/3	ruti@learnonet.com	052-3517797
BRAINPOP	נטע כפיר	ימים א-ה, 09:00- 16:00	03-6878989 שלוחה 2	netak@brainpop.co.il	052-6210072
מט"ח	מוקד	ימים א-ה, 08:00 - 20:30 יום ו - 08:00 - 13:00	03-6200622	webs@cet.ac.il	
לומדה	פיליפ סלובוצקי	24/7	03-9658084	halomda@netvision.net.il	054-7821325

4 שלב ג' – תפעול

שלב זה מתייחס להערכות לקראת הפעלה ושימוש בסביבות התוכן בכיתות במהלך שנת הלימודים. הנחת העבודה כי מנהל בית הספר הנחה והכין את הסגל בהתאם להנחיות המפורטות בסעיף 2.1.

4.1 הנפקת סיסמאות למורים ותלמידים

הנפקת סיסמאות לתלמידים בכיתות העתידות לצורך הזדהות לסביבות תוכן מתוקשבות תהיה באמצעות מערכת ניהול סיסמאות. המערכת מאפשרת להפיק דוח סיסמאות כיתתי. לאחר הפקת הדוח, יש לגזור פתקית סיסמה לכל תלמיד ולמוסרה לתלמיד יחד עם הנחיות סודיות ואבטחת מידע. לפירוט נוסף ראה [מדריך למשתמש](#) עבור הפקת דוח סיסמאות

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות

5 נספחים

5.1 נספח 1 - שרותי התמיכה בסיסמאות הניתנים היום לאוכלוסיית המשתמשים בבתי הספר

5.1.1 עובדי הוראה וסגל מנהלי

5.1.2 שרות עצמי: קבלת סיסמה חדשה וקביעת סיסמה באמצעות דוא"ל. השרות זמין 7/24 עבור משתמשים להם קיים כתובת דוא"ל עדכני. ערוצים לעדכון דוא"ל על ידי המשתמש: עדכון פרטים באמצעות החשבון שלי, עדכון פרטים בפורטל עובדי הוראה, פניה לפקיד כ"א במחוז.

5.1.3 מערכת ניהול סיסמאות: מערכת מידע המאפשרת לגורם מוסמך בבית הספר לתת סיסמה חדשה למשתמש ולהפיק דוח סיסמאות כיתתי לתלמידים. הפעלת המערכת מחייבת מתן הרשאה על ידי מנהל בית הספר. לפירוט נוסף ראה מדריך למשתמש

5.1.4 מוקד סיסמאות: פניה למוקד סיסמאות של המשרד בבעיות הזדהות. מתן השרות מותנה באימות פרטי הפונה על ידי המוקדן. שעות פעילות המוקד:

5.1.5 תלמידים

5.1.5.1 שרות עצמי: קבלת סיסמה חדשה וקביעת סיסמה באמצעות דוא"ל. השרות זמין 7/24 עבור משתמשים להם קיים כתובת דוא"ל עדכני. ערוצים לעדכון דוא"ל על ידי המשתמש: עדכון פרטים באמצעות החשבון שלי

5.1.5.2 מערכת ניהול סיסמאות: מערכת מידע המאפשרת לגורם מוסמך בבית הספר למסור סיסמה חדשה למשתמש ולהפיק דוח סיסמאות כיתתי לתלמידים. הפעלת המערכת מחייבת מתן הרשאה על ידי מנהל בית הספר.

5.1.5.3 מוקד סיסמאות: מוקד הסיסמאות זמין לתלמידים בבעיות הזדהות רק במועדי פרסום ציוני הבגרות ורק עבור תלמידים הניגשים לבגרות. מתן השרות מותנה באימות פרטי הפונה על ידי המוקדן. שעות פעילות המוקד יהיו בהתאם לפרסומים באתר משרד החינוך. הפעלת המוקד באחריות משרד החינוך, החטיבה לתקשוב בבית הספר.

משרד החינוך

מינהל תקשוב מערכות מידע וטכנולוגיה
פרויקט ניהול זהויות - חיבור ספקי תוכן למערכת ההזדהות
5.1.5.4 כלי תמיכה בסיסמאות וכלי לניהול הרשאות בבתי הספר

5.1.5.5 לרשות בית הספר עומדים כלי הניהול והתמיכה הבאים:

5.1.5.6 מערכת ניהול סיסמאות – תמיכה בסיסמאות: המערכת המאפשרת לגורם מוסמך בבית הספר לטפל בבעיות הזדהות של משתמשי בית הספר למערכות המשרד באינטרנט: מסירת סיסמה חדשה, הפקת דוח סיסמאות כיתתי לתלמידים. הפעלת המערכת מחייבת מתן הרשאה על ידי מנהל בית הספר.

5.1.5.7 מערכת ניהול הרשאות: המערכת המאפשרת למנהל בית הספר להעניק ולהסיר הרשאות לעובדי הוראה ולסגל המנהלי בבית הספר למערכות מידע הדורשות הזדהות באמצעות מערכת ההזדהות של המשרד.

דגשים:

5.1.5.8 המערכות נגישות באינטרנט לכלל בתי הספר

5.1.5.9 גישה למערכות אלו דורשות הזדהות חזקה. הזדהות באמצעות מספר זהות, סיסמה וקוד חד פעמי הנשלח לטלפון הנייד של המשתמש. גישה למערכות אלו מחייבת המצאות של פרטי טלפון נייד עדכני במערכת ההזדהות

5.1.5.10 הדרכה והטמעת המערכות בבתי הספר באחריות המינהלת לישומים מתוקשבים בתי הספר <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Manbas>

רשם:

יוסי עמיאל